

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121201469
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6121201469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: V. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. A. XXX/XX, W., o zaplatenie 19.263,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. júna 2022, č.k. 9Csp/22/2021-218, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. v časti, v ktorej bola žaloba žalobcu vo zvyšnej časti zamietnutá, **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výkonom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 7.563,40 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 7.563,40 eur od 25.6.2019 do zaplatenia, v mesačných splátkach splatných k 15. dňu v mesiaci po 130 eur mesačne do zaplatenia, pričom rozhodol, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výkonom II. nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 19.263,65 eur s príslušenstvom titulom neuhradeného dlhu zo zmluvy o úvere, ktorú uzatvoril dňa 14.5.2014 so žalovanou jeho právny predchodca, Slovenská sporiteľňa, a.s.

3. Súd prvej inštancie zmluvu o úvere vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú, a preto najskôr skúmal, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Dospel pritom ku kladnému záveru.

4. Následne súd prvej inštancie preskúmal, či uplatnené právo žalobcu nie je premlčané podľa § 54a Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť ku dňu 4.3.2019. Zmluvné strany si v zmluve o úvere dohodli splatnosť splátok vždy k 25. dňu v mesiaci. Právny predchodca žalobcu uplatnil svojim dispozičným úkonom právo o plnenie celku dňa 4.3.2019. Výzva na úhradu dlžnej sumy bola doručená žalovanej 11.3.2019. Pred uplatnením práva vyhlásiť úver za predčasne splatný (právo o plnenie celku) upozornil veriteľ žalovanú na výkon tohto práva podaním zo dňa 1.2.2019. Splátkou predchádzajúcou zročnosti celého dlhu je teda podľa súdu prvej inštancie splátka splatná viac ako tri mesiace pred zosplatením, teda splátka zo dňa 25.12.2018, a od tohto dátumu začala plynúť premlčacia doba. Uplynula by 25.12.2021. Žaloba bola podaná 5.1.2021, teda zosplatený úver ako celok nie je podľa súdu prvej inštancie premlčaný. Premlčané sú však nezaplatené

splátky, splatné pred viac ako tromi rokmi pred podaním žaloby. Žalovaná zaplatila celkovo splátkami 8.929,12 eur, pri započítaní splátok na najstaršiu splatnú splátku tak zaplatila splátky od 25.6.2014 do apríla 2017 v celej výške a za máj 2017 zaplatila sumu 27,21 eur zo splátky splatnej za máj 2017. Dlhuje za máj 2017 sumu 227,1 eur, a ďalšie splátky od júna 2017 do decembra 2017 spolu 1780,38 eur, ktoré boli splatné od mája 2017 do decembra 2017, pred viac ako tromi rokmi pred podaním žaloby 5.1.2021, teda pred 5.1.2018, sú premlčané. Súd prvej inštancie uzatvoril, že spolu sú premlčané splátky vo výške 2.007,48 eur.

5. Súd prvej inštancie ďalej skúmal, či právny predchodca žalobcu postupoval pri uzavretí zmluvy s odbornou starostlivosťou. Dospel ku kladnému záveru.

6. Súd prvej inštancie následne skúmal, či zmluva obsahuje predpísané náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch („zákon o spotrebiteľských úveroch“). V zmluve je uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov 11,42 %. V zmluve je síce uvedená RPMN, ale tento údaj o RPMN podľa súdu prvej inštancie nie je správny. Podľa § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú podľa § 2 písm. g) tohto zákona všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že do výpočtu RPMN mali byť započítané všetky náklady vrátane dohodnutého úroku a odplaty. V prípade započítania dohodnutého úroku i odplaty by správna hodnota RPMN bola vo výške 11,52 %, RPMN uvedená v zmluve vo výške 11,42% je tak uvedená nesprávne, v neprospech spotrebiteľa.

7. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že v zmluve je údaj o počte splátok 120, výška splátky je 254,34 eur, čo predstavuje celkovú čiastku ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 30.520,80 eur, a nie sumu 30.518,18 eur, ako je to uvedené v zmluve. Zmluva teda neobsahuje podľa súdu prvej inštancie ani údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

8. Pokiaľ zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd prvej inštancie posúdil úver ako bezúročný a bezpoplatkový.

9. Žalovanej bol poskytnutý úver 18.500 eur, doposiaľ uhradila 8.929,12 eur. Zostáva teda splatiť sumu 9.570,88 eur, z toho časť splátok od mája 2017 do decembra 2017 vo výške 2.007,48 eur je premlčaná. Preto od dlžnej sumy súd prvej inštancie odpočítal premlčanú časť a túto uložil žalovanej uhradiť ($9.570,88 - 2.007,48 = 7.563,4$). K úhrade tejto sumy preto súd prvej inštancie zaviazal žalovanú a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. Žalovaná po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru riadne neplnila svoj záväzok, dostala sa do omeškania deň po vyhlásení mimoriadnej splatnosti od 5.3.2019. Žalobca uplatnil úrok z omeškania od 25.6.2019, teda deň po postúpení pohľadávky. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. v zákonnej sadzbe 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy.

11. Na žiadosť žalovanej, v súlade s § 232 ods. 4 CSP, umožnil súd prvej inštancie žalovanej zaplatiť žalobcovi prisúdenú istinu aj s úrokmi z omeškania v pravidelných mesačných splátkach vo výške 130 eur. Vychádzal z toho, že nie je v možnostiach a schopnostiach žalovanej zaplatiť dlh žalobcovi naraz.

12. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní úspešný v 39,26 % a neúspešný v 60,74 %, bol prevažne neúspešný. Jeho čistý neúspech bol v 21,48 %. Žalovaná bola neúspešná v 39,26% a úspešná v 60,74 %. Jej čistý úspech je 21,48 %, teda prevažne úspešná žalovaná by mala nárok na náhradu trov konania, avšak zo spisu nevyplýva, že by jej trovy konania vznikli, preto jej súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania nepriznal.

13. Proti tomuto rozsudku sa žalobca odvolal.

14. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere neobsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa žalobcu nemožno úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

15. Celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ uhradiť, je podľa žalobcu skutočne 30.518,18 eur. Tá pozostáva z nákladov spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle bodu 5.5.3. Úverových podmienok Výška poslednej splátky bude tvorená zostatkom Pohľadávky banky. Preto predstavovala výška poslednej splátky 251,72 eur. Pri výpočte celkových nákladov s ohľadom na uvedené postupoval nasledovne: 119 (počet splátok) \times $254,34$ eur (mesačná splátka) = $30.266,46$ eur + $251,72$ eur (výška poslednej splátky) = $30.518,18$ eur.

16. Čo sa týka RPMN, žalobca považoval napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, nakoľko správnosť (a zákonnosť) takéhoto výpočtu RPMN nie je možné žiadnym spôsobom overiť. Samotná RPMN je zákonom presne definovaná, pričom rovnako je definovaný aj spôsob jej výpočtu. Nemožno preto súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, v zmysle ktorých má byť kontrola správnosti výpočtu RPMN vykonaná bližšie nešpecifikovanou voľne dostupnou „interaktívnou kalkulačkou“, nakoľko možno mať dôvodné pochybnosti o tom, či takáto kalkulačka počíta RPMN zákonom predpokladaným spôsobom - t. j. podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Výpočet súdu prvej inštancie RPMN je podľa názoru žalobcu nesprávny. Takéto internetové kalkulačky nezohľadňujú presný vzorec podľa prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. RPMN je $11,42\%$.

17. Žalobca dodal, že aj v prípade, ak by posledná splátka úveru nemala byť tvorená zostatkom pohľadávky, ale mala byť vo výške $254,34$ eur, potom je zrejmé, že rozdiel medzi celkovou čiastkou spojenou s úverom uvedenou v zmluve a tou, ktorá je podľa názoru súdu prvej inštancie správna, je $2,62$ eur, t. j. suma, ktorá je s ohľadom na predmet plnenia zanedbateľná a ktorá v žiadnom prípade nemohla spôsobiť, že by žalovaná nebola schopná rozpoznať rozsah svojho záväzku. Sankcia bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru sa potom javí vo vzťahu k veriteľovi ako neprimerane prísna.

18. Zároveň žalobca uviedol, že aj keby pripustil, že úver je bezúročný a bez poplatkov, potom by bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne z dôvodu, že skúmal premlčanie splátok úveru vo výške, v akej boli dohodnuté v zmluve ($254,34$ eur) - pričom v tejto súvislosti súd prvej inštancie opomenul, že takto dohodnutá splátka úveru je tvorená nielen istinou, ale aj úrokmi a poplatkami.

19. Súd prvej inštancie potom nesprávne pre premlčanie zamietol až vo výške $2.007,48$ eur, ku ktorej dospel násobením výšky splátky ($254,34$ eur) a počtom premlčaných splátok (máj 2017 až december 2017) - t. j. $8 \times 254,34$ eur = $2.034,72$ eur, nakoľko v prípade záveru o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru mal súd vypočítať čistú splátku istiny úveru (poskytnutý úver 18.500 eur delené 120 splátok = $154,17$ eur, t. j. splátka čistej istiny úveru) a pre premlčanie mal zamietnuť len 8 , podľa názoru súdu premlčaných, splátok splatných od mája 2017 do decembra 2017 vo výške ich čistej istiny, t. j. $8 \times 154,17$ eur = $1.233,36$ eur.

20. Žalobca ďalej namietal, že aj závery o premlčaní splátok splatných od mája 2017 do decembra 2017 vychádzajú z nesprávne právneho posúdenia veci, nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, či súd prvej inštancie pri posudzovaní premlčania aplikoval zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť 27.3.2020. V § 1 tohto zákona premlčacia doba neplynula v období od 27.3.2020 do 30.4.2020, t. j. spolu 35 dní. Súd prvej inštancie však napriek tomu uvedený zákon neaplikoval, hoci mal na premlčanie (a rovnako aj na premlčanie vyššie uvedených splátok) rozhodujúci vplyv.

21. Žalobca na tomto základe žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe aj o zaplatenie $9.692,77$ eur, resp. aby napadnutý rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žalobca žiadal náhradu trov konania.

22. K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadrila.

23. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej

inštancie treba podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti, t.j. v časti výroku I., v ktorej bola vo zvyšnej časti žaloba zamietnutá, potvrdiť.

24. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti výroku I. napadnutý nebol, preto je v tejto časti právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

25. Žalobca sa odvolaním nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

26. So žalobcom odvolací súd nesúhlasí. Aj podľa odvolacieho súdu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

27. Správne súd prvej inštancie zistil, že celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je uvedená v zmluve odlišne oproti skutočnosti. V zmluve je vyjadrený počet splátok 120, výška splátky je 254,34 eur, pričom celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je v zmluve uvedená vo výške 30.518,18 eur. Pri súčine počtu splátok a výšky splátky predstavuje však celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sumu 30.520,80 eur ($120 \times 254,34 = 30.520,80$). Chybne uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, bez ohľadu na sumu alebo skutočnosť, že chybný údaj nie je v neprospech spotrebiteľa, je dôvodom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (záver kolégia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 5.4.2022; § 17 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

28. Iba nesprávne vyjadrená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru [§ 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch]. Preto bolo nadbytočné zaoberať sa údajom o RPMN, ako ďalším namietaným dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

29. Vzhľadom na to bol správny záver súdu prvej inštancie, že žalobca má nárok iba na vrátenie istiny úveru. Tá bola vo výške 18.500 eur. Žalobkyňa z nej vrátila sumu 8.929,12 eur. Nárok žalobcu preto predstavuje 9.570,88 eur ($18.500 - 8.929,12 = 9.570,88$).

30. Z tohto nároku žalobcu, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie, je premlčaná časť vo výške 2.007,48 eur. Odvolací súd nesúhlasí pritom s argumentáciou žalobcu z odvolania, že táto časť jeho nároku premlčaná nie je.

31. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru správne súd prvej inštancie všetky platby žalovanej vo výške 8.923,12 eur započítal na istinu. Žalovaná uhradila potom všetky splátky od prvej až po splátku splatnú v apríli 2017. Zo splátky splatnej v máji 2017 uhradila len 27,21 eur. Zo splátky splatnej v máji 2017 zostala žalovaná dlžná 227,10 eur, pričom splátky splatné za jún až december 2017 (teda 7 splátok po 254,34 eur, spolu 1.780,38 eur) žalovaná neuhradila. Keďže zosplatený bol úver pre splátku z 25.12.2018, tak tieto neuhradené splátky, splatné 3 roky pred podaním žaloby, sú premlčané, ako to správne posúdil súd prvej inštancie. Nie je správna argumentácia žalobcu, podľa ktorej by sa mali platby žalovanej započítať iba na zložku istiny zo zmluvnej splátky, čím by mala žalovaná uhradených viac splátok (a teda nárok žalobcu by bol premlčaný v menšom rozsahu). V prípade úveru bezúročného a bez poplatkov je dlžník povinný splatiť v splátkach už iba poskytnutú istinu, a to v plnej výške splátky dohodnutej v zmluve o úvere. Teda v takej výške splátky, ktorá v zmluve o úvere mohla zahŕňať nielen istinu úveru, ale aj úrok a iné plnenia. Uvedený záver je aj ústavne konformný, ako to vyplýva z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 260/2021 zo dňa 26.8.2021, a preto sa k nemu odvolací súd priklonil.

32. Odvolací súd tiež nepovažuje za opodstatnenú námietku žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie neaplikoval zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii. Zámerom tohto zákona totiž nebolo, aby v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020, resp. od 19.1.2021 do 28.2.2021 neplynuli všetky premlčacie lehoty. Zámerom bolo, aby neplynuli iba tie premlčacie lehoty, ktorých koniec by uplynul v čase od 27.3.2020 do 30.4.2020, resp. od 19.1.2021 do 28.2.2021, a to z dôvodu prijatých opatrení pred ochorením COVID-19 (pozri tiež dôvodovú správu k tomuto zákonu, prípadne rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.9.2022, sp. zn. 3Cob/22/2022). Preto tento zákon nedopadá na prejednávajúcu vec.

33. Súd prvej inštancie preto rozhodol vecne správne. To je dôvodom na potvrdenie rozsudku v napadnutej časti odvolacím súdom (§ 387 ods. 1 CSP).

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní plne úspešná, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).